

**EAHIL 2008 – the 11th European Conference of Medical and Health Libraries 23.-28.6.2008, Helsinki.
"Towards a New Information Space - Innovations and Renovations"**

Osallistuin ensikertalaisena EAHIL-konferenssiin Helsingissä kesäkuussa 2008. Osallistuminen oli siis tavallista helpompaa, vaikkakin elämäni ensimmäinen posteriesitys mietitytti hieman. EAHIL (European Association for Health Information and Libraries) on eurooppalaisten lääke- ja terveystieteellisten kirjasto- ja tietopalveluammattilaisten järjestö. Olen itse työskennellyt kirjastonhoitajana Kuopion yliopiston kirjastossa, KYSin lääke- ja terveystieteellisessä kirjastossa vuodesta 2007 lähtien. Tapasin konferenssissa monen alan kotimaisen kollegani, puhumattakaan eurooppalaisista, ensi kertaa.

Konferenssissa oli 450 osanottajaa 38 eri maasta. Suomalaisia oli 84. Finlandia-talo tarjosi hyvät puitteet konferenssille, joka oli organisoitu hyvin. Vaikka väkeä oli paljon, tungoksen tuntua ei ollut, aikataulut pitivät jne. Konferenssi piti sisällään lukuisia mielenkiintoisia, ajatuksia herättäviä ja uusia ideoita tarjoavia esityksiä. Teemoina olivat virtuaaliset yhteisöt ja virtuaalikirjastot, uudet teknologiat ja sovellukset, markkinointi ja yhteistyö, terveystieto ja terveyden edistäminen, ammatillinen kehittyminen ja osaamisen jakaminen sekä näyttöön perustuva kirjasto- ja tietopalvelutyö. Ohjelma oli monipuolinen, enkä mitenkään ehtinyt kaikkialle, minne olisin halunnut mennä.

Posteriesityksiä oli 50, joista omani, yhteisesitys kollegani kanssa, oli otsikolla *Personal professional development and skills transferring*. Posterimme palkittiin kaikkein parhaana.

(Osaamis)vaatimukset kasvavat

Ammatillisen osaamisen kehittäminen on haastavaa ja vaativaa. *Therese Svanberg* Ruotsista kertoi kirjaston osallistumisesta terveydenhuollon menetelmien arviointiprosessiin. Yhteistyö Sahlgrenskan yliopiston sairaalan terveydenhuollon menetelmien arviointiyksikön kanssa on tarjonnut uusia mahdollisuuksia, mutta edellyttänyt itseltä suurta aktiivisuutta ja halua ammatilliseen kehittymiseen. Vaikka työtehtävät ovat osittain samoja, on työnkuva laajentunut ja vaatinut syvempää paneutumista. Työ on kuitenkin ollut palkitsevaa, myös kirjaston status on noussut. Visio on saavutettu: *"Hospital staff should look at the library as a natural partner in their daily work – clinically and during research and education"*. Kirjaston palvelut ja kompetenssi ovat tunnistettu.

Esitys herätti pohtimaan myös omaa työtä ja sen kehittämistä. Asiakkaiden odotukset ja vaatimukset tuntuvat kasvavan ja kirjastosta jos mistä pitäisi löytyä relevantti vastaus tiedonhaun ongelmiin. Oman ammattitaidon kehittäminen ja laajentaminen on suoranainen eilinehto. Perinteinenkin tietopalvelutyö hakee uusia uomia, ”pelkkä” tieto tiedonlähteistä ja taito hakea niistä ei yksistään riitä. Asiakas odottaa, että sisältöihin pystyy ottamaan kantaa, arvioimaan tietoa.

Erityisen suurella mielenkiinnolla seurasin konferenssissa esitettyjä eri kirjastojen web 2.0 – sovelluksia. Tämän päivän informaatiotulvassa asiakkaalle (ja meille kirjastolaisille) voi olla hyötyä Web 2.0:n tarjoamista mahdollisuuksista, joista konferenssi tarjosi paljon innostavaa tietoa. Kuulin itse esimerkiksi ensimmäisen kerran konkreetian tasolla personoitavista aloitussivu - työkaluista. Aidosti hyödylliseltä ja riittävän helppokäyttöiseltä vaikutti esimerkiksi Alankomaalaisen *Dorine Kieft-Wondergenin* esittelemä Netvibes, jota hän on soveltanut räätälöidessään asiakkaan tarvitsemat tiedonlähteet ym. nettilinkit yhteen. Toki vasta omakohtaisen kokemuksen kautta pystyy sanomaan, onko näin.

Konferenssin mieleenpainuvimman esityksen piti *Oliver Obst* Saksasta, Münster Medical Librarysta. Hän toi osuvia faktoja esiin: Kirjasto on menettänyt monopoli asemansa informaation jakajana, face-to-face-kontaktit ovat vähentyneet ja asiakkaat eivät enää erota kirjaston tarjoamia aineistoja netin ilmaistarjonnan

joukosta. Obstin esittelemät Münster Medical Libraryn markkinointikeinot olivat aktiiviset: kolme kertaa vuodessa ilmestyvä painettu lehti, blogi, toolbar, viikoittain ilmestyvä e-newsletter sekä wiki. Kirjasto tuo osaamisensa ja palvelunsa esille siellä, missä käyttäjät ovat.

Yleisemmällä tasolla jäin pohtimaan, löytyykö kirjastoista resursseja kokeilemaan uusia teknologioita ja sovelluksia ja tarjoamaan niistä koulutusta ja informaatiota. Katsotaanko se edes tarpeelliseksi, ennen kuin ne tunnustetaan laajamittaisemmin ”virallisiksi kirjastotyökaluiksi”? Näkemykseni mukaan kirjaston pitäisi olla ajanhermoilla, kokeilla ja testata lupaavia teknologisia sovelluksia ja ottaa ne käyttöön, jos ne ovat aidosti hyödyllisiä ja tuovat selkeää lisäarvoa ja parannuksia tiedon hyödyntämiseen. Henkilökohtaisella tasolla tämä on varsin haastavaa, mutta kuten lukuisat konferenssissa esitetyt tapaukset osoittivat, mahdollista.

Tilan tarve

Vaikka e-aineisto e-palveluineen on kasvamassa yhä merkittävämmäksi osaksi kirjastoa, fyysisen tilan tarve säilyy. Ei suinkaan hyllymetrien lisäämiseksi, vaan sosiaalisiksi tilaksi, asiakkaita varten.

Innostavan esimerkin kirjaston tilasuunnittelusta tarjosi *Heather Todd* Australiasta. Queenslandin yliopiston kirjaston remontissa huomioitiin erilaiset oppijat ja oppimistyyylit. Ekstroverteille löytyy tilaa sosiaaliseen vuorovaikutukseen, introvertit taas voivat opiskella halutessaan yksin. Tilat mahdollistavat ryhmätyöt ja vapaamman keskustelun mutta myös rauhassa lukeminen ja yksintyöskentely onnistuvat. Tila suorastaan houkuttelee opiskeluun. Kirjastosta löytyy myös paikkoja, joissa voi ihailia maisemia opiskelun lomassa. Uudistettujen tilojen myötä käyttäjämäärä on lähtenyt huimaan kasvuun ja tavoite kirjastosta oppimisympäristönä saavutettiin.

“*The high-tech is in the social architecture*”. Lainaus on belgialaisen *Jens De Grootin*, joka painotti niin ikään esityksessään opiskelijoiden huomioon ottamista, teknologiaa unohtamatta, kirjastotilojen suunnittelussa ja organisoinnissa. Samaa linjaa edustivat myös *Leena Toivonen ja Maarit Laskujärvi* esitellessään Tampereen yliopiston Terveystieteiden osastokirjaston ensi vuonna valmistuvien uusien tilojen suunnitteluprojektia.

Näiden esitysten jälkeen voi todeta, että käyttäjäkeskeisyys ja -ystävällisyys ovat siirtyneet nettimaailmasta fyysiseen maailmaan. Ollakseen oppimisympäristö, myös tilan on täytettävä tiettyjä kriteereitä.

Summa summarum

Yllä oli vain pieniä poimintoja konferenssin annista. Konferenssin jälkeen mieli on innostunut ja täynnä uusia ajatuksia. Kokemus oli kaiken kaikkiaan todella positiivinen ja innostava. Ensikertalaisen oppina sanottakoon, että olisin voinut tutustua etukäteen vielä huolellisemmin konferenssin ohjelmaan ja tekemään mahdollisesti jopa taustatyötä, mikä olisi ehkä helpottanut valintatilannetta päällekkäin menevien sessioiden osalta.

Oli erittäin antoisaa kuulla kollegoiden työstä ja erinäisistä projekteista, työskentelemme niin monenlaisissa tehtävissä ja erilaisissa kirjastoissa. Olen ollut kiinni arjen työssä (joskin tällä hetkellä äitiyslomalla), että Web 2.0 sisältöineen oli ennen tätä konferenssia itselleni paljon vieraampi. Konferenssin myötä aiheeseen on helpompi lähteä perehtymään konkreettisemmin ja myös seurata asian tiimoilta kirjoitettuja artikkeleita. Uskon myös seuraavani aktiivisemmin EAHILin omaa lehteä, sillä konferenssin myötä jäi tuntuma, että asioihin ja ihmisiin on nyt paremmin tarttumapintaa ja odotan mielenkiinnolla, millaisia ”kuulumisia” lehdessä kerrotaan.

Konferenssin kotisivut: http://www.congreszon.fi/eahil_2008/

Tieteellinen ohjelma: <https://wiki.helsinki.fi/display/EAHILScientificProgramme/Home>

Konferenssiblogi: <http://eahil2008.blogspot.com/>

Kiitokset

Osallistuin konferenssiin LehtiMarketin apurahalla, josta olen lämpimästi kiitollinen. Kiitos kuuluu myös esimiehelleni Tuulevi Ovaskalle, joka kannusti paitsi osallistumaan konferenssiin myös posterin tekoon.